

DATOS IDENTIFICATIVOS

Traballo Fin de Máster

Materia	Traballo Fin de Máster			
Código	004M006V01111			
Titulación	Máster Universitario en Creación, Dirección e Innovación na Empresa			
Descritores	Creditos ECTS 14	Sinale OB	Curso 2	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición				
Departamento Dpto. Externo				
Coordinador/a	Blanco Cerradelo, Lidia			
Profesorado	Blanco Cerradelo, Lidia			
Correo-e	lyblanco@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	O traballo fin de máster supón a realización dun proxecto, memoria ou estudo no que se apliquen e desenvolvan os coñecementos adquiridos no Máster e as competencias xerais asociadas á titulación. O alumnado realizará un traballo de investigación, desenvolvemento e documentación para profundar nos contidos dun conxunto de materias do máster, ou ben para propor novo coñecemento nas áreas temáticas do máster.			

Competencias de titulación

Código		
A1	Capacidade de organización e planificación	
A3	Habilidade na procura de información especializada e proveniente de distintas fontes	
A6	Capacidade para a transmisión de ideas e a defensa do propio criterio	
A7	Capacidade de análise e vixilancia dos ambientes empresariais (contorno xurídico, fiscal, social, institucional, etc.)	
A9	Capacidade de aprendizaxe	
A11	Capacidade de xerar ideas, de ser creativo en canto a produtos, servizos e procesos da empresa	
A13	Capacidade de desenvolver a iniciativa emprendedora	
A14	Capacidade de comprender a importancia da tecnoloxía dentro da empresa actual	
A20	Capacidade para identificar, desenvolver e crear oportunidades de mercado nas empresas a través da xestión da creatividade e a innovación	
A24	Coñecemento dos instrumentos que permiten vixiar a contorna empresarial e tecnolóxica	
B3	Capacidade crítica e autocrítica	
B6	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica	
B7	Habilidade para traballar de forma autónoma	

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Habilidade na procura, selección e valoración da información	saber facer Saber estar / ser	A1 A3
Capacidade para tratar e empregar a información coa que afrontar novos problemas empresariais	saber saber facer Saber estar / ser	A7 A14 A24 B7
Planificar situacións, tarefas e traballo	saber facer	A1

Resolver problemas cuxa solución non deriva da aplicación dun procedemento estandarizado	Saber estar / ser	B3 B7
Achegar solucións orixinais	saber facer	A11 A20
Actitude emprendedora e positiva fronte a problemas novos	Saber estar / ser	A13 A20
Capacidade de construír un texto escrito ou unha exposición oral de forma comprensíbel e organizada	saber facer	A1 B7
Transmitir a información adecuadamente	Saber estar / ser	A6
Ter unha actitude crítica que permita emitir xuízos argumentados e defendelos con rigor e tolerancia	Saber estar / ser	B3
Integrar os coñecementos asimilados sobre as diversas disciplinas impartidas durante todo o posgrao en un único traballo	saber saber facer Saber estar / ser	A9 B6
Desenvolvemento das habilidades críticas, analíticas e creativas da/o alumna/o ao adaptar solucións e métodos estudados teoricamente a problemas reais	saber facer Saber estar / ser	B3 B6
Comprender as relacións entre técnicas, métodos e ferramentas aprendidos, para a súa utilización na planificación, xestión e execución sistemática dun proxecto	saber Saber estar / ser	A9 B7

Contidos

Tema	
1. Requisitos que debe reunir o tema escollido	<p>1. Debe responder a un problema, necesidade ou oportunidade de negocio relacionado coa creación e/ou dirección de empresas, e/ou coa xestión da innovación, a tecnoloxía e/ou a calidade.</p> <p>2. Deberá ter unha entidade suficiente, é dicir, o problema a tratar será o suficientemente complexo.</p> <p>3. É desexable que o tema escollido garde relación co labor desenvolvido ou problemáticas abordadas durante o período de prácticas, a fin de obter as maiores sinerxías e aproveitamento de ambas actividades do Máster. Se ben a orientación do Máster é eminentemente profesionalizadora, pode acontecer que o traballo asignado ao alumnado no período de prácticas tivese un carácter máis académico-investigador do que estritamente profesional, sobre todo cando as prácticas se realicen en centros de innovación e tecnolóxicos do sistema galego de innovación, dada a diversidade de necesidades de recursos humanos destes centros. Esa especificidade será contemplada no tipo de proxecto de Máster e nos seus procesos de avaliación.</p>
2. Contidos básicos a desenvolver	<p>1. Definición do problema ou obxecto de investigación.</p> <p>2. Estruturación do traballo.</p> <p>3. Fundamentos teóricos.</p> <p>4. Análise empírica, empregando fontes de datos secundarias e/ou primarias.</p> <p>5. Análise e interpretación de resultados.</p> <p>6. Redacción e presentación do traballo con criterios académicos no que atinxe a linguaxe, citas, referencias bibliográficas, etc.</p> <p>7. Exposición e defensa oral do traballo.</p> <p>8. Desde o punto de vista formal o traballo deberá incluír un índice paxinado, un resumo e as referencias bibliográficas.</p> <p>A extensión máxima do TFM será de 80 páxinas, sen incluír os anexos. Non obstante, cando o tipo de traballo así o aconselle (Plan de empresa,...), o/a alumno/a e o/a titor/a poderán solicitar á Coordinación do Máster a ampliación deste límite.</p> <p>Se o desenvolvemento teórico do traballo ten, a xuízo do tribunal, a suficiente entidade e calidade, poderíase prescindir de análise empírica.</p>

3. Procedemento a seguir para a asignación de tema e titor
- Á hora de solicitar un tema para o TFM, o/a alumno/a pode optar por un dos incluídos na listaxe publicada pola Coordinación de Máster ou propor un tema non incluído na devandita listaxe. En calquera dos dous casos, o tema proposto contará coa aceptación do titor ou titora.
 - O/a alumno/a ten a posibilidade de asociar o seu tema ás prácticas que estea a realizar. Para iso deberá propór á empresa ou institución correspondente a realización dun traballo sobre a propia entidade ou sobre o sector no que se atopa. A entidade debe aceptar a realización de dito traballo e o/a alumna/o deberá comunicalo á Coordinación do Máster.
 - O/a alumno/a empregará o Formulario de solicitude de elaboración do TFM, para transmitir a súa proposta de solicitude de tema e titor/a. A solicitude entregárase ante a Coordinación do Máster.
- Prazo para a entrega do Formulario de solicitude de elaboración do TFM:
Existen dúas posibles datas límite:
- a. 30 de xuño
 - b. 30 de setembro
- Poderán ser titores ou cotitores todos os docentes do Máster pertencentes á Universidade de Vigo. Ningún/a titor/a poderá titorizar máis de catro proxectos de nova asignación por curso académico.
 - A coordinación do Máster poderá autorizar a existencia de cotitores ou cotitoras non docentes do Máster e/ou non pertencentes á Universidade de Vigo.
 - A Comisión Académica do Máster será a encargada de aprobar a asignación de temas e titores ao alumnado dentro do mes seguinte á finalización do prazo para a presentación das solicitudes.
 - A asignación dun titor ou titora académica e a proposta do TFM será válida para todo o curso académico en que se atopa matriculado cada estudante. Os posibles cambios de titor/a dun curso a outro deben contar co visto e prace de ambos titores, o anterior e o/a novo/a. O cambio de titor/a implicará necesariamente cambio de tema.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Proxectos	3	321	324
Presentacións/exposicións	1	25	26

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Proxectos	O traballo fin de máster supón a realización dun proxecto, memoria ou estudo no que se apliquen e desenvolvan os coñecementos adquiridos no Máster e as competencias xerais asociadas á titulación. O alumnado realizará un traballo de investigación, desenvolvemento e documentación para profundar nos contidos dun conxunto de materias do máster, ou ben para propor novo coñecemento nas áreas temáticas do máster.
Presentacións/exposicións	O proxecto debe ser presentado e defendido ante un tribunal que se encargará da súa valoración.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Presentacións/exposicións 1. Os Traballos Fin de Máster serán titorizados por un ou dous titores. 2. Poderán ser titores ou cotitores todos os docentes do Máster pertencentes á Universidade de Vigo, así como outros docentes da Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo (aínda que non impartan docencia no Máster). A coordinación do Máster poderá autorizar a existencia de cotitores ou cotitoras non docentes da Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo e/ou non pertencentes á Universidade de Vigo. 3. A función dos titores consistirá en orientar ao alumnado durante a realización do Traballo, supervisalo e velar polo cumprimento dos obxectivos fixados. 4. O/a titor/a dun Traballo de Fin de Master non poderá ser membro da Comisión Avaliadora que o cualifique. 5. Os/as titores/as deberán propór temas de traballo con calidade suficiente e establecer as liñas mestras que deben ser verificábeis de forma práctica. 6. Os/as titores/as terán que facilitar ao alumnado as orientacións adecuadas ante os problemas que xurdan no desenvolvemento do proxecto. Isto non implica que o/a director/a ou titor/a do proxecto deba resolver os problemas se non que deberá mostrarlle as ferramentas a empregar e auxilialo na resolución. 7. O/a titor/a supervisará a realización do proxecto, a calidade dos seus contidos, e que se desenvolva de acordo coas presentes normas. 8. Avaliará o traballo realizado polo alumnado cumprimentando o Formulario correspondente. 9. En xeral ningún director poderá dirixir máis de 4 proxectos de nova asignación por curso académico.

Proxectos 1. Os Traballos Fin de Máster serán titorizados por un ou dous titores. 2. Poderán ser titores ou cotitores todos os docentes do Máster pertencentes á Universidade de Vigo, así como outros docentes da Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo (aínda que non impartan docencia no Máster). A coordinación do Máster poderá autorizar a existencia de cotitores ou cotitoras non docentes da Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo e/ou non pertencentes á Universidade de Vigo. 3. A función dos titores consistirá en orientar ao alumnado durante a realización do Traballo, supervisalo e velar polo cumprimento dos obxectivos fixados. 4. O/a titor/a dun Traballo de Fin de Master non poderá ser membro da Comisión Avaliadora que o cualifique. 5. Os/as titores/as deberán propór temas de traballo con calidade suficiente e establecer as liñas mestras que deben ser verificábeis de forma práctica. 6. Os/as titores/as terán que facilitar ao alumnado as orientacións adecuadas ante os problemas que xurdan no desenvolvemento do proxecto. Isto non implica que o/a director/a ou titor/a do proxecto deba resolver os problemas se non que deberá mostrarlle as ferramentas a empregar e auxilialo na resolución. 7. O/a titor/a supervisará a realización do proxecto, a calidade dos seus contidos, e que se desenvolva de acordo coas presentes normas. 8. Avaliará o traballo realizado polo alumnado cumprimentando o Formulario correspondente. 9. En xeral ningún director poderá dirixir máis de 4 proxectos de nova asignación por curso académico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Proxectos	Valorarase o contido do traballo Valorarase o interese dos resultados	80
Presentacións/exposicións	Valorarase a exposición e defensa pública do traballo Valorarase a presentación do traballo	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Procedemento a seguir para a defensa pública do Traballo

1. Para a superación desta materia é imprescindible a súa defensa pública ante un tribunal.
2. Para realizar dita defensa **é imprescindible ter superado a totalidade das restantes materias do Máster.**
3. A defensa pública poderá realizarse en dúas datas correspondentes coa convocatoria ordinaria do primeiro cuadrimestre e coa convocatoria extraordinaria de xullo. Estas datas fixaranse no horario do curso académico correspondente.
4. O/a alumno/a presentará ante a Coordinación do Máster, **20 días antes da data de defensa**, tres exemplares do TFM, debidamente encadernados e presentados. Tamén presentará o proxecto en formato electrónico, debendo subir o ficheiro á plataforma de teledocencia Faitic. Pola súa parte, o titor/a asinará e presentará á Coordinación do Máster o formulario **Aprobación do/a titor/a para a defensa do TFM.**

5. Composición das comisións avaliadoras:

As Comisións Avaliadoras estarán compostas por tres membros, dos cales un deles poderá ser un profesional do sector ou empresa relacionado co tema do traballo e os dous membros restantes serán profesores doutores, garantindo a avaliación multidisciplinar dos proxectos presentados. En calquera caso, o/a titor/a ou titores do TFM non poderán formar parte da Comisión Avaliadora.

6. Citación para a defensa:

A Coordinación do Máster notificará a cada alumna/o a través de correo electrónico o lugar, día e hora fixados para a defensa do seu TFM, ao menos con **sete días naturais de antelación** respecto da data sinalada para a defensa. A Coordinación do Máster fará público o calendario completo de defensas.

7. Defensa pública:

- a) A defensa do TFM será realizada polo/a alumno/a en sesión pública, mediante a exposición oral do seu contido, principais resultados e conclusións acadadas, durante un tempo máximo de 15 minutos.
- b) A continuación, o/a alumno/a responderá ás preguntas e aclaracións que formulen os membros da Comisión Avaliadora.
- c) A Comisión Avaliadora deliberará sobre a cualificación a porta pechada.

8. Cualificación:

A cualificación outorgarase en función da seguinte escala numérica de 0 a 10, con expresión dun decimal:

0 - 4,9: Suspenso.

5,0 - 6,9: Aprobado.

7,0 - 8,9: Notable.

9,0 - 10: Sobresaínte.

O **80%** da cualificación corresponderá ao **traballo**, mentres que o **20%** restante corresponderá á **defensa pública**.

Cada Comisión Avaliadora poderá propor a concesión motivada da mención de "Matrícula de Honra" a TFM que fosen avaliados e que obtivesen unha cualificación igual ou superior a 9. A Coordinación do Máster, oídos os presidentes das Comisións Avaliadoras, decidirá sobre a asignación destas mencións.

A Comisión Avaliadora deberá cubrir e asinar a **Acta de cualificación do TFM**.

En caso de suspenso, a Comisión deberá emitir un informe razoado que recolla as principais deficiencias do TFM. Dito informe farase chegar ao/á alumno/a **no prazo máximo de 15 días** desde a defensa pública do traballo. Se o/a alumno/a volta presentar o mesmo TFM nunha posterior convocatoria, deberá achegar un informe explicando o xeito como se emendaron as deficiencias apuntadas pola Comisión.

Bibliografía. Fontes de información

Recursos para a elaboración do traballo:

Artigos e revisións en revistas e libros especializados no tema escollido. Permitirán obter unha visión xeral do coñecemento nese campo.

Fontes secundarias sobre o tema, empresas ou sectores concretos que se analicen.

Fontes de datos e información primaria, sobre o sector empresarial analizado e/ou a empresa ou empresas obxecto de análise.

Algunha bibliografía útil para o desenvolvemento metodolóxico do traballo:

Icart Isern, MT; Fuentelsaz Gallego, C; Pulpón Segura, A. (2001). *Elaboración y presentación de un proyecto de investigación y una tesina*. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona.

Thiéart, R.-A. (ed.) (2001). *Doing Management Research. A Comprehensive Guide*. London: SAGE Publications (English translation of Méthodes de Recherche en Management. Paris : Dunod).

Recomendacións

Outros comentarios

Para realizar a defensa pública do TFM ante o tribunal é imprescindible ter superado a totalidade das restantes materias do máster